This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

WIDENER LIBRARY
HX Q2XP 7

Digitized by Google

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

Digitized by Google

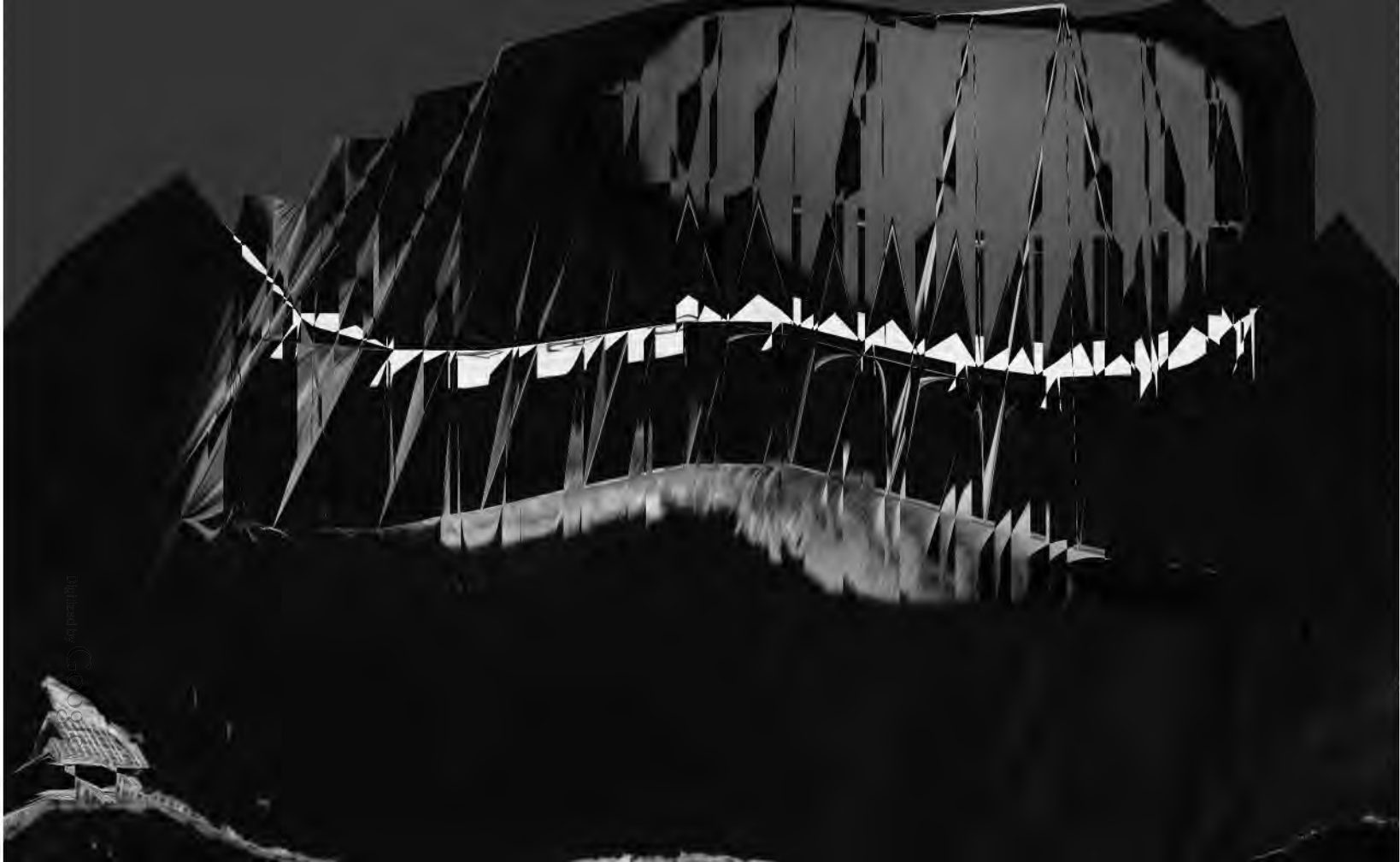

~~KF 13399~~
~~Gp 86.240~~
~~B~~
Gp 86.240 (51)
c
HARVARD UNIVERSITY LIBRARY

Digitized by Google

Hoc Volumine V, continentur,

PLUTARCHI MORALIA,

GRÆCE ET LATINE,

INTERJECTA EMENDATIONUM NOTATIONE.

PAG.

LXXVI. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΑ ΑΛΟΓΑ ΛΟΓΩ, ΧΡΗΣΘΑΙ. 1
Bruta Animalia Ratione uti.

LXXVII. ΠΕΡΙ ΣΑΡΚΟΦΑΓΙΑΣ. ΛΟΓΟΣ Α. 33
De Carnium Esu. Oratio prior.

LXXVIII. ΠΕΡΙ ΣΑΡΚΟΦΑΓΙΑΣ. ΛΟΓΟΣ Β. 51
De Carnium Esu. Oratio posterior.

LXXIX. ΠΛΑΤΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ. 65
Quæstiones Platonicæ.

LXXX. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΤΙΜΑΙΩ, ΨΥΧΟΓΟΝΙΑΣ. 119
De Animæ Procreatione, in Timæo Platonis.

LXXXI. ΕΠΙΤΟΜΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΤΩ, ΤΙΜΑΙΩ, ΨΥΧΟΓΟΝΙΑΣ. 195
Epitome Libri Plutarchei de Animæ Procreatione apud Platonem in Timæo.

LXXXII. ΠΕΡΙ ΣΤΩΙΚΩΝ ΕΝΑΝΤΙΩΜΑΤΩΝ. 207
De Repugnantiis Stoicis.

LXXXIII. ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΟΥ ΟΤΙ ΠΑΡΑΔΟΞΟΤΕΡΑ ΟΙ ΣΤΩΙΚΟΙ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ ΛΕΓΟΥΣΙ. 309
Compendium Plutarchei Libri perditi, cui Argumentum et Nomen fuit Stoicos quam Poetas absurdiora dicere.

Digitized by Google

PAG.

LXXXIV. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΤΩΙΚΟΥΣ. 317
Adverſus Stoicos de Communibus Notitiis.

LXXXV. ΟΤΙ ΟΥΔΕ ΖΗΝ ΕΣΤΙΝ ΗΔΕΩΣ ΚΑΤ' ΕΠΙΚΟΥΡΟΝ. 435
Diſputatio qua docetur ne ſuaviter quidem vivi poſſe ſecundum Epicuri Decreta.

LXXXVI. ΠΡΟΣ ΚΟΛΩΤΗΝ. 523
Adverſus Colotem.

LXXXVII. ΕΙ ΚΑΛΩΣ ΕΙΡΗΤΑΙ ΤΟ ΛΑΘΕ ΒΙΩΣΑΣ. 593
An recte dictum ſit latenter eſſe vivendum.

LXXXVIII. ΠΕΡΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ. 623
De Muſica.

LXXXIX. ΛΕΙΨΑΝΑ ΤΩΝ ΟΥ ΣΩΖΟΜΕΝΩΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ. 691
Fragmenta perditorum Librorum Plutarchi.

XC. ΥΠΕΡ ΕΥΓΕΝΕΙΑΣ. 913
De Nobilitate.

XCI. ΠΕΡΙ ΠΟΤΑΜΩΝ ΚΑΙ ΟΡΩΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ. 987
De Fluviorum et Montium Nominibus.

XCII. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ ΟΜΗΡΟΥ. 1055
De Vita et Poeſi Homeri.

XCIII. ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΑΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΣ ΕΧΡΩΝΤΟ. 1249
Proverbia quibus Alexandrini uſi ſunt.

XCIV. ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ. 1281

Digitized by Google

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΠΕΡΙ

ΤΟΥ ΤΑ ΑΛΟΓΑ ΛΟΓΩ, ΧΡΗΣΘΑΙ.

Digitized by Google

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. ΚΙΡΚΗ. ΓΡΥΛΛΟΣ.

PERSONÆ COLLOQUII.

ULYSSES. CIRCE. GRYLLUS.

Digitized by Google

D

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ΠΕΡΙ

ΤΟΥ ΤΑ ΑΛΟΓΑ ΛΟΓΩ, ΧΡΗΣΘΑΙ.

PLUTARCHI

BRUTA ANIMALIA RATIONE UTI.

α'. ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Ταῦτα μὲν, ὦ Κίρκη, μεμαθηκέναι δοκῶ καὶ διαμνημονεύειν· ἡδέως δ' ἄν σε πυθοίμην εἰ τινας ἔχεις Ἕλληνας ἐν τούτοις οὓς λύκους καὶ λέοντας, ἐξ ἀνθρώπων πεποίηκας.

E ΚΙΡΚΗ. Καὶ πολλούς, ὦ ποθούμενε Ὀδυσσεῦ· τοῦ δὲ τοῦτο ἐρωτᾷς;

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Ὅτι, νὴ Δία, καλλιὼν ἄν μοι δοκῶ γενέσθαι φιλοτιμίαν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, εἰ χάριτι σῇ

I. ULYSSES. Hæc quidem, O Circe, percepisse me atque memoria tenere arbitror. Sed libet ex te quærere, an inter hos, quos de hominibus lupos et leones fecisti, aliquos habeas Græcos.

CIRCE. Ac multos quidem, suaviſſime Ulyſſes. Sed quorsum isthuc interrogas?

ULYSSES. Quia magnam me mihi apud Græcos paraturum, mehercle, opinor glo-

Digitized by Google

λαβὼν τούτους, αὖθις ἀνθρώπους ἑταίρους ἀνασώσαιμι, καὶ μὴ φείδοιμι καταγηράσαντας φῶτα φύσιν ἐν σώμασι θηρίων, οἰκτρὸν καὶ ἄτιμον ὕπτιο διαιταν ἔχοντας.

Κιρκη. Οὗτος ὁ ἀνὴρ οὐκ αὐτῷ μόνον ἀλλὰ τοῖς ἑταίροις, ἀλλὰ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν οἴεται δεῖν ἐκ τοῦ ἀβελτηρίας συμφορὰν γενέσθαι τὴν αὑτοῦ φιλοπμίαν.

Οδυσσευς. Ἕτερον αὖ πνα τοῦτον, ὦ Κίρκη, κυκεῶνα λόγων παραπλεις καὶ ἐπιφαρμάπλεις, ἐμὲ γοῦν F ἀτεχνῶς ποιοῦσα θηρίον, εἰ πείσομαί σοι ὡς συμφορὰ ὄντιν ἄνθρωπον ἐκ θηρίου γενέσθαι.

Κιρκη. Οὐ γὰρ ἤδη τούτων ἀποπώτερα πεποίηκας σεαυτὸν, ὃς τὸν ἀθάνατον καὶ ἀγήρω σοὶ ἐμοὶ βίον ἀφεὶς, ὅπι γυναῖκα θνητὴν, ὡς δ' ἐγώ φημι, καὶ γεγῶν ἤδη, μυρίων ἔπι κακῶν ἀπεύδεις, ὡς δὴ φείλεπλος ἐκ 986 τούτου καὶ ὀνομαστὸς ἔπι μᾶλλον ἢ νῦν γενόμενος, κενὸν ἀγαθὸν καὶ εἴδωλον ἀντὶ τ ἀληθείας διώκων;

E. 5. ἑταίρους] Sic B. Xyl. Mez. Reisk. Vulgo, ἑτέρους.

riam, si hosce rursum tuo beneficio vitæ humanæ restituam, neque patiar ut ob meam incuriam ita misere fœdeque vitam tolerantes in bestiarum forma contra naturam consenescant.

Circe. Hic homo non sibi modo et sociis, sed etiam nihil ad se pertinentibus præ stultitia vult suam ambitionem esse calamitosam.

Ulysses. Hoc tu jam alterum poculum monstrosæ orationis misces, omnino me in bestiam mutatura, si tibi hoc adsentiar, calamitatis loco habendum si quis e bestia fiat homo.

Circe. Quasi vero non pejus jam ante tibi consulueris, qui immortali et senectutis immuni vita, quam apud me licebat degere, dimissa, ad mulierem mortalem, adde etiam vetulam, per infinita quæ te manent mala contendis, scilicet ut celebrior ac nobilior, quam adhuc es, factus, inane bonum et imaginem, veritatis loco, consequare.

Digitized by Google

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Ἐλέπω ταῦτα ὡς λέγεις, ὦ Κίρκη· τί γὰρ δεῖ πολλάκις ζυγομαχεῖν ἡμᾶς περὶ τῶν αὐτῶν; τούτους δέ μοι δὸς ἀναλύσασα καὶ χάρισαι τοὺς ἄνδρας.

ΚΙΡΚΗ. Οὐχ οὕτως γε ἁπλῶς, μὰ τὴν Ἑκάτην· οἱ γὰρ οἱ τυχόντες εἰσίν· ἀλλ' ἐμοῦ σοφώτερον αὐτοὺς εἰ θέλεσιν· ἂν δὲ μὴ φῶσι, διαλεχθεὶς, ὦ γενναῖε, πεῖσον· ἐὰν δὲ μὴ πείσῃς, ἀλλὰ καὶ περιγένωνται διαλεγόμενοι, ἱκανόν ἔστω σοι περὶ σεαυτοῦ καὶ τῶν φίλων καλῶς βεβουλεῦσθαι.

B · ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Τί με καταγελᾷς, ὦ μακαρία; πῶς γὰρ ἂν ἢ δύοιεν ὕτοι λόγον ἢ λάβοιεν, ἕως ὄνοι καὶ σύες καὶ λέοντές εἰσι;

ΚΙΡΚΗ. Θάρρει, φιλοπιμότατε ἀνθρώπων· ἐγώ σοι πρόξω καὶ συνιέντας αὐτοὺς καὶ διαλεγομένους· μᾶλλον δὲ εἷς ἱκανὸς ἔσῃ καὶ δοῦναι καὶ λαμβάνειν ὑπὲρ πάντων λόγον· ἰδοὺ τούτῳ διαλέγου.

ULYSSES. Sint iſthæc, ita uti dicis; ne de eadem re ſæpius altercemur. Iſtos tamen tu mihi viros reſtitue et largire.

CIRCE. Non per Proſerpinam, non hoc ita ſimpliciter fiet: ſunt enim non vulgares. Sed prius ex iis quære, an fieri hoc velint: quod ſi negent, differendo iis tu, homo præclare, perſuade: ſi vero non perſuadeas, ſed diſputando ab iis vincare, ſatis tibi ſit de tuis amicorumque rebus male ſtatuiſſe.

ULYSSES. Cur me, beata, rides? quomodo enim cum iis colloquar, quomodo reſpondeant, dum aſini, ſues, ac leones ſunt?

CIRCE. Bono ſis animo, hominum ambitioſiſſime, ego tibi eos præbebo et intelligentes et diſſerentes: aut potius unum ſufficiat audire voces, et reddere, loco omnium. En tibi huncce, habes quicum diſputes.

Digitized by Google

Ὀδυσσεύς. Καὶ τίνα τοῦτον, ὦ Κίρκη, προσαγορεύσομεν; ἢ τίς ἦν ἔτος ἀνθρώπων;

Κίρκη. Τί γὰρ τοῦτο πρὸς τὸν λόγον; ἀλλὰ καὶ καλείτω αὐτὸν, εἰ βούλει, Γρύλλον· ἐγὼ δὲ ἐκτήσομαι ὑμῖν, μὴ καὶ τοῦδε γνώμῃ ἐμοὶ δοκῇ χαριζόμενος διαλέγεσθαι.

β'. Γρύλλος. Χαῖρε, Ὀδυσσεῦ.

Ὀδυσσεύς. Καὶ σὺ, νὴ Δία, Γρύλλε.

Γρύλλος. Τί βούλει ἐρωτᾶν; C

Ὀδυσσεύς. Ἐγὼ γινώσκω ὑμᾶς ἀνθρώπους γεγονότας· οἰκτείρω μὴν οὖν ἅπαντας ἔτως ἔχοντας, εἰκὸς δέ μοι μᾶλλον διαφέρειν ὅσοι Ἕλληνες ὄντες εἰς ταύτην ἀφῖχθε τὴν δυσχίαν· νῦν οὖν ἐποιησάμην τὴν Κίρκης δέησιν, ὅπως τὸν βουλόμενον ὑμῶν ἀναλύσασα καὶ καταστήσασα πάλιν εἰς τὸ ἀρχαῖον εἶδος ἀποπέμψῃ μεθ' ἡμῶν.

C. 2. γινώσκω] Sic E. Harl. Ald. Baſ. Xyl. Vulgo, γινώσκειν, quod Steph. ſumſit a Pol. Schott. Jannot.

Ulysses. Quo autem, mea Circe, hunc nomine compellabo, aut quiſnam hic eſt hominum?

Circe. Quid hoc ad rem? vocetur tibi, ſi videtur, Gryllus: ego autem vos relinquam, ne quid videatur in meam gratiam dicere præter animi ſui ſententiam.

II. Gryllus. Salve, Ulyſſes.

Ulysses. Et tu, per Jovem, Grylle.

Gryllus. Quid vis interrogare?

Ulysses. Intelligo vos fuiſſe homines: itaque miſeror univerſos, qui hanc in conditionem decideritis; par autem eſt eorum me habere rationem majorem qui cum fuerint Græci, huc miſeriæ pervenerunt. Exoravi itaque Circen, ut, quicunque ex vobis ita velit, eum illa reſtitutum priſtinæ formæ mecum dimittat.

Digitized by Google

ΓΡΥΛΛΟΣ. Παῦε Ὀδυσσεῦ, καὶ περαιτέρω μηδὲν εἴπῃς· ὡς ἡ σὺ πάντας ἡμᾶς καταφρονῆμεν, ὡς μάτην ἄρα δεινὸς ἐλέγου, καὶ τῷ φρονῶν πολὺ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἐδόκεις διαφέρειν, ὃς αὐτὸ τοῦτο ἔδεισας, τὴν μεταβολὴν ἐκ χειρόνων εἰς ἀμείνω, μὴ σκεδάμενος· ὥσπερ οἱ παῖδες τὰ φάρμακα τῶν ἰατρῶν φοβοῦνται, καὶ τὰ μαθήματα φεύγουσιν, ἃ μεταβάλλοντα ἐκ νοσερῶν καὶ ἀνοήτων ὑγιεινοτέρους καὶ φρονιμωτέρους ποιοῦσιν αὐτούς, ὅτως σὺ διεκρύσω τὸ ἄλλος ἐξ ἄλλου γενέσθαι, καὶ νῦν αὐτός τε φρίττων καὶ ὑποδειμαίνων τὴν Κίρκην σωθῆναι, μή σε ποιήσῃ λαθοῦσα σῦν, ἢ λύκον, ἡμᾶς τε πείθεις, ὡς ἀφθόνοις ζῶντας ἀγαθοῖς, ἀπολιπόντας ἅμα τούτοις τὰ ταῦτα παρασκευάζουσαν, ἐκπλεῖν μεθ' σοῦ, τὸ πάντων φιλοπτμότατον ζῶον αὖθις ἀνθρώπους γενομένους.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Ἐμοὶ σὺ, Γρύλλε, δοκεῖς ὑπὲρ τῆς μορφῆς

D. 1. ὥστερ] Forte, ὡς γάρ.

D. 6. συπῆναι] Reisk. σύαι, probabiliter.

D. 19. φιλοπτμότατον] Forte in unam hanc duæ veteres confusæ sint lectiones, φιλοπαθέστατον, et βαρυπτμότατον.

GRYLLUS. Define Ulysses, neque verbum addideris ulterius: usque adeo a nobis tu omnibus contemneris, qui frustra callidus, reliquisque multo prudentior hominibus jactabare; cum tu tamen, per imprudentiam et incogitantiam, mutationem de statu deteriore in meliorem reformidaveris: quo modo pueri solent subterfugere remedia, eaque reformidant pati, quæ de morbosis ac fatuis faniores et usu rationis valentiores efficiunt, eodem tu pacto mutari ex alio in alium renuisti: nunc-que cum ipse horres ac metuis, ne si cum Circe degas, ea te imprudentem rei in lupum aut suem convertat, tum nobis auctor sis, ut relicta vita omnium rerum copia affluente, simulque ea quæ nobis ista bona parat deserta, tecum discedamus rursum homines facti, quo animali nullum est ærumnosius.

ULYSSES. Videre mihi, Grylle, non formam tantum,

Digitized by Google

Ὀδυσσεύς. Καὶ τίνα τοῦτον, ὦ Κίρκη, προσαγορεύσομεν; ἢ τίς ἦν ὅτος ἀνθρώπων;

Κίρκη. Τί γὰρ τοῦτο πρὸς τὸν λόγον; ἀλλὰ χαὶ κάλει αὐτὸν, εἰ βούλει, Γρύλλον· ἐγὼ δὲ ἐκστήσομαι ὑμῖν, μὴ χαὶ προσθῇ γνώμῃ ἐμοὶ δοκῇ χαριζόμενος διαλέγεσθαι.

β'. Γρύλλος. Χαῖρε, Ὀδυσσεῦ.

Ὀδυσσεύς. Καὶ σὺ, νὴ Δία, Γρύλλε.

Γρύλλος. Τί βούλει ἐρωτᾶν;

Ὀδυσσεύς. Ἐγὼ γινώσκω ὑμᾶς ἀνθρώπους γεγονότας· οἰκτείρω μὴν οἷν ἅπαντας ὅτους ἔχοντας, εἰκὸς δέ μοι μᾶλλον διαφέρειν ὅσοι Ἕλληνες ὄντες εἰς ταύτην ἀφίχθε τὴν δυσχέραν· νῦν οἷν ἐποιησάμην τὴν Κίρκης δέησιν, ὅπως τὸν βουλόμενον ὑμῶν ἀναλύσασα καὶ καταστήσασα πάλιν εἰς τὸ ἀρχαῖον εἶδος ἀποπέμψῃ μεθ' ἡμῶν.

C. 2. γινώσκω] Sic E. Harl. Ald. Baſ. Xyl. Vulgo, γινώσκειν, quod Steph. ſumſit a Pol. Schott. Jannot.

Ulysses. Quo autem, mea Circe, hunc nomine compellabo, aut quiſnam hic eſt hominum?

Circe. Quid hoc ad rem? vocetur tibi, ſi videtur, Gryllus: ego autem vos relinquam, ne quid videatur in meam gratiam dicere præter animi ſui ſententiam.

II. Gryllus. Salve, Ulyſſes.

Ulysses. Et tu, per Jovem, Grylle.

Gryllus. Quid vis interrogare?

Ulysses. Intelligo vos fuiſſe homines: itaque miſeror univerſos, qui hanc in conditionem decideritis; par autem eſt eorum me habere rationem majorem qui cum fuerint Græci, huc miſeriæ pervenerunt. Exoravi itaque Circen, ut, quicunque ex vobis ita velit, eum illa reſtitutum priſtinæ formæ mecum dimittat.

Digitized by Google

ΓΡΥΛΛΟΣ. Παῦε Ὀδυσσεῦ, καὶ περαιτέρω μηδὲν εἴπῃς· ὡς ἐγὼ σὲ πάντως ἡμῶν καταφρονοῦμεν, ὡς μάτην ἄρα δεινὸς ἐλέγου, καὶ τὸ φρονεῖν πολὺ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἐδόκεις διαφέρειν, ὃς αὐτὸ τοῦτο ἔδεισας, τ' μεταβαλεῖν ἐκ χειρόνων εἰς ἀμείνω, μὴ σκιρτήσωμεν· ὥσπερ οἱ παῖδες τὰ φάρμακα τῶν ἰατρῶν φοβοῦνται, καὶ τὰ μαθήματα φεύγουσιν, ἃ μεταβάλλοντα ἐκ νοσερῶν καὶ ἀνοήτων ὑγιεινοτέρους καὶ φρονιμωτέρους ποιοῦσιν αὐτούς, ὅπως σὺ διευρύσω τὸ ἄλλος ἐξ ἄλλου γενέσθαι, καὶ νῦν αὐτός τε φρίττων καὶ ὑποδειμαίνων τὴν Κίρκην σιωπᾷναι, μή σε ποιήσῃ λαθοῦσα σῦν, ἢ λύκον, ἡμᾶς τε πείθεις, ἐν ἀφθόνοις ζῶντας ἀγαθοῖς, ἀπολιπόντας ἅμα τούτοις τ' ταῦτα παρασκευάζουσαν, ἐκπλεῖν μεθ' σοῦ, τὸ πάντων φιλοπτμότατον ζῶον αὖθις ἀνθρώπους γενομένους.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Ἐμοὶ σὺ, Γρύλλε, δοκεῖς ὑ τ' μορφὴν

D. 1. ἔπειρ] Forte, ἐκ γάρ.

D. 6. σιωπᾶναι] Reisk. σίνει, probabiliter.

D. 19. φιλεπιλήσταλον] Forte in unam hanc duæ veteres confusæ sint lectiones, φιλεπιλήσταστον, et βαρυπτμότατον.

GRYLLUS. Define Ulysses, neque verbum addideris ulterius: usque adeo a nobis tu omnibus contemneris, qui frustra callidus, reliquisque multo prudentior hominibus jactabare; cum tu tamen, per imprudentiam et incogitantiam, mutationem de statu deteriore in meliorem reformidaveris: quo modo pueri solent subterfugere remedia, eaque reformidant pati, quæ de morbosis ac fatuis faniores et usu rationis valentiores efficiunt, eodem tu pacto mutari ex alio in alium renuisti: nuncque cum ipse horres ac metuis, ne si cum Circe degas, ea te imprudentem rei in lupum aut suem convertat, tum nobis auctor sis, ut relicta vita omnium rerum copia affluente, simulque ea quæ nobis ista bona parat deserta, tecum discedamus rursum homines facti, quo animali nullum est ærumnosius.

ULYSSES. Videre mihi, Grylle, non formam tantum,

Digitized by Google

μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν διάνοιαν ὑπὸ τοῦ σώματος ἐκείνου διεφθάρθαι, καὶ γεγονέναι μεστὸς ἀτόπων καὶ διαλελωβημένων παντάπασι δοξῶν· ἢ σέ τις αὖ συνηθείας ἡδονὴ πρὸς τόδε τὸ σῶμα κατεγήτθυσεν.

ΓΡΥΛΛΟΣ. Οὐδετέρα τούτων, ὦ βασιλεῦ Κεφαλλήνων· ἂν δὲ διαλέγεσθαι μᾶλλον ἐθέλῃς ἢ λοιδορεῖσθαι, ταχύ σε μεταπείσομεν, ἑκατέρᾳ τῇ βίων ἐμπείρως ἔχοντες, ὅτι ταῦτα πρὸς ἐκείνων εἰκότως ἀγαπῶμεν.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Ἀλλὰ μὴν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς ἀκροᾶσθαι.

γ'. ΓΡΥΛΛΟΣ. Καὶ ἡμεῖς τοίνυν λέγειν. Ἀρκτέον δὲ πρῶτον ἀπὸ τῆς ἀρετῆς, ἐφ' ᾗς ὁρῶμεν ὑμᾶς μέγα φρονοῦντας, ὡς τῆς θηρίων πολὺ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ φρονήσει καὶ ἀνδρείᾳ καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς διαφέροντας. Ἀποκριναί μοι, σοφώτατε ἀνδρῶν· ἤκουσα γάρ σου ποτὲ

E. 5. κατεγήτθυσεν] Ex B. Venet. Pol. Jannot. prætuli vulgato κατηγόρτευσεν.

E. 10. ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς] Legendum vel ἐγὼ προθύμως cum Reiskio, vel ἔχω προθύμως cum Valckenario ad Herodot p. 472.

ſed animum quoque perdidiſſe poculi iſtius veneficio, ac repletus eſſe abſurdis et fœdis uſquequaque opinionibus: niſi forte quædam conſuetudinis voluptas ad hoc corpus te præſtigiis ſuis devinxit.

GRYLLUS. Neutrum horum eſt, O rex Cephalleniæ. Quod ſi colloqui placet, non conviciari, facile nos, qui utrumque vitæ genus callemus, in eam te ſententiam traducemus, recte nos hanc iſti vitam anteferre.

ULYSSES. Enimvero, Grylle, paratus ſum iſthæc e vobis audire.

III. GRYLLUS. Proinde nos quoque parati ſumus dicere. Ordiamur autem a virtutibus, quarum gratia videmus vos ſuperbire, ut qui juſtitia, prudentia, fortitudine, aliiſque virtutibus bruta majorem in modum ſuperetis. Reſponde igitur mihi, hominum ſapientiſſime. Memoria teneo te

Digitized by Google

διαγωνίᾳ τῇ Κίρκῃ περὶ τῆς Κυκλώπων γῆς, ὡς
οὔτε ἀρωμένη τοπαράπαν, οὔτε τινὸς εἰς αὐτὴν φυτεύοντος
ὑδέν, ὅτως ἐστὶν ἀγαθὴ ἡ γενναία τὴν φύσιν, ὥστε ἅπαντας
987 ἐκφέρειν τοὺς καρποὺς ἀπ' αὐτῆς· πότερον οὖν ταύτην
ἐπαινεῖς μᾶλλον, ἢ τὴν ἀγήδοτον Ἰθάκην καὶ τραχεῖαν,
ἣ μόλις ἀπ' ἔργων τε πολλῶν καὶ ἅμα πόνων μεγάλων,
μικρὰ καὶ γλίσχρα καὶ μηδενὸς ἄξια τοῖς γεωργοῦσιν ἀνα-
δίδωσι; καὶ ὅπως ὑ χαλεπῶς οἴσῃς, περὶ τὸ φαινόμενον,
εὐνοίᾳ τῆς πατρίδος, ἀποκρινόμενος.

Ὀδυσσεύς. Ἀλλ' οὐ δεῖ ψεύδεσθαι· φιλῶ μὲν γὰρ
καὶ ἀσπάζομαι τὴν ἐμαυτοῦ πατρίδα καὶ χώραν μᾶλλον,
ἐπαινῶ δὲ καὶ θαυμάζω τὴν ἐκείνων.

Γρύλλος. Οὐκοῦν τοῦτο μὲν ὅτως ἔχειν φήσομεν, ὡς ὁ
φρονιμώτατος ἀνθρώπων ἄλλα μὲ οἴεσθαι δεῖν ἐπαινεῖν καὶ δο-
Β κιμάζειν, ἄλλα δὲ αἱρεῖσθαι καὶ ἀγαπᾶν· ἐκεῖνο δὲ οἶμαί
σε καὶ περὶ τῆς ψυχῆς ἀποκρίνασθαι· ταυτὸν γὰρ ὄντι πρὸ

aliquando Circæ narraſſe de agro Cyclopum, quod is neque arante quoquam neque plantante quidquam, tamen ea ſit ſoli præſtantia, ut ultro omnis generis fruges edat. Utram ergo præfers, hancne terram, an capris compaſcuam iſtam Ithacam et aſperam, quæ magno culta labore et moleſtiis diuturnis, vix tandem paucos quoſdam et nullius pretii fructus cultoribus reddit? Ac cave ſis, ne patriæ amore ægre feras mea dicta, et præter animi tui ſententiam reſpondeas.

Ulysses. Atqui mentiendum non eſt. Magis quidem amo et amplector meam patriam: iſtam autem Cyclopum regionem laudibus et admiratione majore dignor.

Gryllus. Sic ergo rem habere dicemus, ut prudentiſſimus hominum cenſeat, alia magis laudanda et approbanda, alia magis deligenda et diligenda eſſe. Atque hoc ipſum etiam de anima abs te reſponſum eſſe cenſeo: eadem eſt enim ratio animæ, ut melior

Digitized by Google

περὶ τὴν χώρας, ὡς ἀμείνων ἵππις ἄνευ πόνου τοῦ ἀρετῆς ὥσπερ αὐτοφυῆ καρπὸν ἀναδίδωσιν.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Ἔστω σοι καὶ τοῦτο ἵππος.

ΓΡΥΛΛΟΣ. Ἤδη οὖν ὁμολογεῖς τοῦ τῶν θηρίων ψυχὴν εὐφυεστέραν εἰς πόνους γένεσιν ἀρετῆς καὶ τελειοτέραν· ἀνεπίταικτος γὰρ καὶ ἀδίδακτος, ὥσπερ ἄσπορος καὶ ἀνήροτος ἐκφέρει καὶ αὔξει, τὴν φύσιν, τοῦ ἐπάρξαι πεφυκέναι ἀρετῆς.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Καὶ τίνος ποτὲ ἀρετῆς, ὦ Γρύλλε, μέτεστι τοῖς θηρίοις;

δ'. ΓΡΥΛΛΟΣ. Τίνος μᾶλλον, ἢ τοῦ σοφωτάτου τῶν ἀνθρώπων; Σκόπει δὲ πρῶτον, εἰ βούλει, c τοῦ ἀνδρείαν, ἐφ' ᾗ σὺ φρονεῖς μέγα, καὶ οὐκ ἐγκαλύπτῃ θρασὺς καὶ πολύπορθος ἐπικαλούμενος, ὅστις, ὦ ἀθλιώτατε, δόλοις καὶ μηχαναῖς ἀνθρώπους ἁπλοῦς καὶ γενναίους εἰδότας πολέμου τρόπον, ἀπάτης δὲ καὶ ψευδῶν ἀπείρους, ἐξηπατησάμενος, ὄνομα τῇ πανουργίᾳ περιτίθης τῆς

sit ea, quæ sine labore virtutem, tanquam sponte enatum fructum, edat.

ULYSSES. Concessum sit tibi hoc quoque.

GRYLLUS. Proinde id simul jam das, animam brutorum ad virtutem esse natura feraciorem ac perfectiorem. Nam sine imperio et disciplina, tanquam terra non arata neque consita, naturæ instinctu producit augetque unicuique convenientem virtutem.

ULYSSES. Et quænam sit ea virtus, Grylle, cujus bestiæ sint participes?

IV. GRYLLUS. Imo nulla est virtus, qua non magis præditæ sint, quam hominum aliquis sapientissimus. Ac si placet, primo loco fortitudinem considera, ob quam tu superbis, neque pudori tibi ducis quod *audax* et *domitor urbis* appellaris: cum quidem dolis, improbissime, et technis homines simplicem ingenuumque belli modum callentes, fraudis et mendaciorum rudes, deceperis, ac virtutis nomen versutiæ addas, quæ minime

Digitized by Google

ἀρετῆς, ἥκιστα πανουργίαν προσιεμένης. Ἀλλὰ τοῦ γε θηρίων τὰς πρὸς ἄλληλα καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀγῶνας ὁρᾷς, ὡς ἄδολοι καὶ ἄτεχνοι, καὶ μὴ ἐμφανῶς γυμνῇ τε τῇ δαῤῥεῖν, πρὸς ἀληθινῆς ἀλκῆς ποιοῦνται τὴν ἄμυναν· ἢ
D ὅτε νόμῳ καλοῦντος, ὅτε ἀστρατείας δεδοικότα γεγράφῃ, ἀλλὰ φύσει φεύγοντα τὸ κρατεῖσθαι, μέχρι τοῦ ἐμπάσαν ἐγκαρτερεῖ καὶ ἀμφιλαφὴς τὸ ἀπτῶτον· ὁ γὰρ ἡττᾶται κρατούμενα τοῖς σώμασιν, οὐδὲ ἀπαγορεύει ταῖς ψυχαῖς, ἀλλὰ ταῖς μάχαις συναποθνήσκει· πολλῶν δὲ θνησκόντων ἡ ἀλκὴ μετὰ τῆς θυμοειδοῦς ἐπεχωρήσασά πως καὶ συναθροισθεῖσα πρὸς ἕν τι τοῦ σώματος μόριον, ἀνήσας
ᾧ κλείνοντι, καὶ πηδᾷ καὶ ἀγαναχτεῖ, μέχρις ἂν ὥσπερ πῦρ ἐγκατασβεσθῇ παντάπασι καὶ ἀπόληται· δέησις δὲ οὐκ ἔστιν, οὐδ' ὅστις πρόκλησις, οὐδ' ὁμολόγησις ἥττης, οὐδὲ δουλεύει λέων λέοντι, καὶ ἵππος ἵππῳ, οὐ δ' ἀνθρείαν,
E ὥσπερ ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ, ἧς ἡ δουλεία ἐπώνυμον, εὐκό-

D. 11. δ' ἀνδρείαν] Legendum δ' ἀνανδρείαν, cum Mss. et Reisk.
E. 1. δουλεία ἐπώνυμον] Addendum his proxime δουλείαν, cum Xyl.

verſutiam admittit. Atqui brutorum inter ſe et adverſum homines certamina vides ut ſine arte ac fraude, aperta et nuda cum virium fiducia, peragantur: ut ſuo freta robore ſe defendant, neque legem vocantem ad pugnam, neque actionem deſertæ militiæ metuentia, ſed, quia natura metuunt ſuperari, uſque ad extremum perdurantia invicta. Non enim vincuntur quando corpore ſuperantur, neque deſpondent animum, ſed inter pugnandum moriuntur. Ac multis, dum moriuntur, robur et iræ ardor in unam aliquam corporis partem recedens atque coïens, interficienti reſiſtit, ſubſultatque et fremit, donec ignis inſtar prorſum exſtinguatur et pereat. Nulla hic deprecatio, nulla miſericordiæ imploratio: neque victa ſe fatentur: neque leo leoni ob ignaviam ſervit, aut equus equo: ſicut homo homini ſervit, ac facile amplectitur timiditatis cog-

Digitized by Google

λως ἀναπαζόμενος. Ὅσα δὲ ἄνθρωποι πάγαις ἢ δόλοις ἐχειρώσαντο, τὰ μὲ ἤδη τέλεια, καὶ τροφὴν ἀπωσάμενα καὶ τοὺς δίψαν ἐγκαρτερήσαντα, τὸν περὶ δουλείας ἐπάγεται καὶ ἀγαπᾷ θάνατον· νεοττοῖς δὲ καὶ σκύμνοις τούτων, δι' ἡλικίαν εὐαγώγοις καὶ ἀπλοῖς ὄσιν, πολλὰ καὶ ἀπατηλὰ μειλίγματα καὶ ὑποπετλεύματα περιφέροντες καὶ καταφαρμάττοντες, ἡδονῶν τοῖς φύσιν γευόμενα, καὶ διαίτης ἀδεκνῆ χρόνον κατειργάσαντο καὶ προσεδέξαντο, καὶ ὑπέμειναν τὴ καλουμένην ἑξημέρωσιν, ὥσπερ ἐπιγυναίκωσιν τῆ θυμοειδεῖς· οἷς δὴ μάλιστα δηλονότι τὰ θηρία τοῖς F τὸ θαρρεῖν εὖ πέφυκε. Τοῖς δὲ ἀνθρώποις ἡ παῤῥησία καὶ τοῖς φύσιν ὀξίν· ἐκεῖθεν δ' ἂν, ὦ Βέλτιστε Ὀδυσσεῦ, μάλιστα καταμάθοις· ἐν ᾧ τοῖς θηρίοις ἰσορροπεῖ τοῖς ἀλκιμὸ ἡ φύσις, καὶ τὸ θῆλυ τῆ ἄῤῥενος ὠδῖν ἐπόδει, πονεῖν τε τὰς ὀπὶ τοῖς ἀναγκαίοις πόνοις, ἀγωνίζεσθαί τε

E. 7. ὑποπετλεύματα] Malim ὑποπέμματα cum Mez.
E. 8. γευόμενα—κατειργάσαντο] Legam, καταφαρμάττοντες ταῦτα, ἓκ; ἡδονῶν παρὰ φύσιν γευόμενα καὶ διαίτης ἀδρανῦς, χρόνον κατειργασθέντα προσεδέξαντο. Harl. habet ἀδραιεῖ, quod omittit Schott. χρόνον est in Harl. Colleg. Nov. Pol. Schott. Leonic. pro κατειργάσαντο est καταγάσαντο in Colleg. Nov. unde in promtu sit etiam καταγάσαντα.
F. 4. καταμάθοις] Sic E. Harl. Vulgo, καταμάθῃς.

nominem ſervitutem. Quæ vero homines tendiculis aut dolo ceperant, ea ſi jam adulta ſunt, inedia ac ſiti mori malunt quam ſervire. Pulli et catuli ob ætatem tenelli ac deceptu faciles, multis iiſque fallacibus illecebris atque invitamentis tanquam veneficio deliniuntur, ut contra naturam guſtatis voluptatibus elangueſcant tempore, ſuſtineantque eam quæ cicuratio dicitur, cum ſit effœminatio ferociæ nativæ. Unde maxime patet bruta natura ad audaciam proclivia, hominum vero confidentiam præter naturam eſſe. Quod vel hinc potiſſimum, Ulyſſes optime, addiſcere poſſis. In brutis natura paria ad robur momenta in utroque poſuit ſexu, ut fœmina mari nihil concedat vel in tolerandis neceſſariis laboribus, vel in propugnando pro

Digitized by Google

τὺς ὑπὲρ τῶν τέκνων ἀγῶνας· ἀλλὰ καὶ Κρομμυωνίαν τινὰ σοῦ ἀκούεις, ἢ τοῦ θέματα πολλὰ, θῆλυ θη-
988 ρίον οὖσα, τῷ Θησεῖ παρέσχε· καὶ τ' Σφίγγα ἐκείνου οὐκ ἂν ὤνησεν ἡ σοφία τοῦ τὸ Φίκιον ἄνω καθεζομένου αἰνίγματα καὶ γρίφους πλέκουσαν, εἰ μὴ ῥώμη καὶ ἀνδρεία πολὺ τῶν Καδμείων ἐπεκράτει· ἐκεῖ δέ που καὶ Τελμισσίαν ἀλώπεκα, μέρμερον ἄχθημα, καὶ πλησίον ὄφιν τῷ Ἀπόλλωνι περὶ τῦ χρηστηρίου μονομαχῆσαν ἐν Δελφοῖς γενέσθαι, λέγουσιν· τὸν δ' Αἴθρα ὁ βασιλεὺς ὑμῶν ἔλαβε τοῦδε τῦ Σικυωνίου μισθὸν ἀσφαλείας, ἄριστα βελλοσάμβους, ὃς δειλῦ τοσοῦτον ἀνδρὸς ἵππον ἀγαθὸν καὶ φιλόνεικον. Αὐτὸς δὲ καὶ παρδάλεις καὶ λεαίνας
B πολλάκις ἑώρακας, ὡς ὐδέν τι τὰ θήλεα τοῖς ἄρρεσιν ὑφίεται τῇ θυμῷ καὶ ἀλκῇ· ὥσπερ ἡ σὴ γυνὴ, σοῦ πολεμοῦντος, οἵτινες κάθηται τοὺς ἐχθροὺς, οὐκ ἂν ὐδ' ὅσον αἱ χελιδόνες ἀμυνομένη τὺς ἐπ' αὐτὸν καὶ τὸν οἶκον βαδίζοντας, καὶ ταῦτα Λάκαινα οὖσα. Τί οὖν ἔτι

fœtu. Sed et ſuem quandam Crommyoniam celebrari audis, quæ multum negotii Theſeo exhibuit: et illam in Phycio Sphingem deſidentem, et ænigmata et griphos texentem, non tutata eſſet ſua ſapientia, ſi non viribus et fortitudine Thebanis multum antecelluiſſet: circum quæ loca etiam vulpem Telmeſiam fuiſſe aiunt, animal perniciosum: et in vicinia ſerpentem fœmellam, quæ apud Delphos cum Apolline de oraculo certamine ſingulari decreverit. Atque Ætham rex veſter a Sicyonio illo accepit mercedis loco, ut eum immunem militiæ faceret: optimo ſane conſilio, ut qui homini timido equam bonam ac certandi cupidam anteponeret. Ipſe pantheras ac leænas ſæpius vidiſti, nihilo maſculis ferocia et robore inferiores: cum tua uxor, te belligerante, domi ad focum deſideat, et ne tantum quidem, quantum hirundines, moliatur contra eos, qui ipſam familiamque oppreſſum eunt: et quidem ea Spartana eſt.

Digitized by Google

σοι λέγω τὰς Καρικὰς, ἢ Μαινίδας; Ἀλλ' ἐκ τούτων γε δῆλόν ἐστιν ὅτι τοῖς ἀνδράσιν οὐ φύσει μέτεστι τῆς ἀνδρείας· μετῆν γὰρ ἂν ὁμοίως καὶ ταῖς γυναιξὶν ἀλκῆς. Ὥσθ' ὑμεῖς τὸν νόμων ἀνάγκαις, οὐκ ἐκόσιον οὐδὲ βουλομένοις, ἀλλὰ δουλεύσασιν ἔθεσι καὶ φόβοις καὶ δόξαις ἐπήλυσι, καὶ λόγοις πλατυομένοις, μελετᾶτε ἀνδρείαν· καὶ τοὺς πόνους ὑφίστασθε καὶ τοὺς κινδύνους, οὐ θαρροῦντες ταῦτα C θαρραλέοις, ἀλλὰ τὸ ἕτερα μᾶλλον τούτων δεδιέναι. Ὥσπερ οὖν τῶν σῶν ἑταίρων ὁ φθάσας πρῶτος βλὶ τλὶ ἐλαφρὰν ἀνίσταται κόπτει, οὐ καταφρονῶν ἐκείνης, ἀλλὰ δεδιὼς καὶ φεύγων τὴν βαρυτέραν· οὕτως ὁ πληγὴν ὑπομένων, ἵνα μὴ λάβῃ τραύματα, καὶ τοὺ αἰτίας τινὸς ἢ θανάτου πολέμιόν τινα ἀμυνόμενος, οὐ τοὺς ταῦτα θαρραλέους, ἀλλὰ τοὺς ἐκεῖνα δειλοὺς ὄντας. Οὕτως δ' ἀναφαίνεται ὑμῖν ἡ μὲ ἀνδρεία, δειλία φεύγιμος οὖσα, τὸ δὲ θάρσος, φόβος ὑφιστάμενον ἔχων τὸν δι' ἑτέραν ἕτερα φεύ-

C. 8. ἀναφαίνεται] Sic margo Venet. Jannot. Vulgo, ἀναφάνη.

Quid igitur Caricas tibi aut Mæonidas mulieres narrem? Ex his tamen quæ dixi, liquet viros non naturali esse præditos fortitudine: alioquin hæc etiam mulieribus adesset. Sed legum necessitate coacti, non sponte vestra, moribus, reprehensionibus, adventitiisque opinionibus servientem, verbisque effictam meditamini fortitudinem: laboresque et pericula subsistitis, non quod animos adversum ea geratis confidentes, sed quod alia his magis metuitis. Sicut itaque tuorum sociorum qui reliquos antevertit, is remum levem arripit, non quod hunc contemnat, sed quod sibi a graviore metuit: ita qui ictum sustinet ne vulneretur, et hostem ulciscitur ne cruciatum aut mortem perferat, non animosus adversum illa, sed ad hæc timidus est. Itaque apparet fortitudinem vestram, prudentem esse timiditatem, confidentiam autem metum cum scientia conjunctum alia per

Digitized by Google

γεν. Ὅλως δὲ, εἰ τοὺς ἀνδρείαν αἴεσθε βελτίους εἶ τὸ θηρίον, τί ποτε ὑμῶν οἱ ποιηταὶ τοὺς κράτιστα τοῖς πολεμίοις μαχομένους, λυκόφρονας καὶ θυμολέοντας καὶ συὸς ἐκέλους ἀλκὴν προσαγορεύουσιν; Ἀλλ' ὁ λέοντά τις αὐτῶν ἀνθρωπόθυμον, ὁ συῒ ἀνδρὶ ἔοικεν ἀλκιὴν προσαγορεύει. Ἀλλ' ὥσπερ, οἶμαι, τοὺς ταχεῖς, ποδωκέας, καὶ τοὺς καλοὺς, θεοειδεῖς, ἀφροδιτόμορφοι ταῖς ἰδέαις, ὀνομάζουσιν· οὕτω καὶ δεινῶν μάχεσθαι πρὸς τὰ κρείττονα ποιοῦντας τοὺς ἀφομοιώσεις. Αἴτιον δὲ, ὅτι τὸ μὲν ἀνδρείας οἷον βαφή τις ὁ θυμὸς ἐστι καὶ φόρμισμα· τούτῳ δὲ ἀκμάζειν τὰ θηρία χρῆται πρὸς τοὺς ἀγῶνας, ὑμῖν δὲ προσμιγνύμενος πρὸς τὸν λογισμὸν, ὥσπερ οἶνος πρὸς ὕδωρ, ἐξίστησι τὰ δεινὰ, καὶ ἀπολείπει τὸν καιρόν. Ἔνιοι δὲ ὑμῶν οὐδὲ ὅλως φασὶ χρῆναι προσλαμβάνειν εἰς ταῖς μάχαις τὸν θυμὸν, ἀλλ' ἀκροδρύων ἡμέρους, νήφοντι χρῆσθαι πρὸ λογισμῷ, πρὸς μὲν σωτηρίαν, ἀσφάλειαν ἀφ-

E. 1. σαρὶ τὰ δεινά] Sic vera et legitima forma B. E. Harl. Vulgo, σαρὶ τὰ δεινά.

alia evitandi. Denique si fortitudine vos præire brutis putatis, cur poëtæ vestri eos qui optime in hostem pugnant, *luporum*, *leonum*, aut *apri robore similes* perhibent? cum vicissim nemo leonem hominis animo vel robore similem dicat. Sed nimirum sicut veloces aiunt ventorum celeritatem in pedibus habere, et formosos deorum formæ æquales, re nimis exaggerata dicunt: sic etiam pugnacium similitudinem a præstantiore ducunt. Cujus rei causſa est, quod fortitudinis tanquam acies et induratio est animi fervor, quo puro utuntur bruta in certaminibus: vobis cum ratione commixtus, veluti aqua dilutum vinum, cedit periculis, et occasionem dimittit. Sunt quidam vestrum qui omnino in pugna negent debere animum excandescere, sed, hoc fervore excluso, sobria utendum ratione, recte dicentes, quod ad salutem tutandam attinet, pessime quod

Digitized by Google

ῆως, περὶ δὲ ἀλκὴν καὶ ἄμυναν ἀφεῖσα λέγοντες. Πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον ἀπᾶσθαι μὲν ὑμᾶς τὴν φύσιν ὅτι μὴ κέντρα περιέφυσε τοῖς σώμασι, μηδὲ ἀμυντηρίους ὀδόντας, μηδὲ ἀγκύλας ὄνυχας, αὐτὸς δὲ τῆς ψυχῆς τὸ σύμφυτον ἀφαιρεῖν ὅπλον καὶ κολούειν;

ε'. Οδυσσευς. Παπαῖ, ὦ Γρύλλε, δεινός μοι δοκεῖς γεγονέναι σοφιστὴς, ὃς γε καὶ νῦν οὐκ ἂν συλλοίας φθεγγόμενος, οὕτω νεανικῶς περὶ τὴν ἐπίθεσιν ὑπεκχείρησας· F
ἀλλά τί ἂν περὶ τῆς σωφροσύνης ἐφεξῆς διεξῆλθες;

Γρυλλος. Ὅτι ᾠόμην σε τῶν εἰρημένων πρότερον ὑπιλήψεσθαι· σὺ δὲ σπεύδεις ἀκοῦσαι τὸ περὶ τῆς σωφροσύνης, ἐπεὶ σωφρονεστάτης μὲν ἀνὴρ εἶ γυναικὸς, ἀπόδειξιν δὲ σωφροσύνης αὐτὸς οἴει δεδωκέναι, τῆς Κίρκης ἀφροδισίων περιφρονήσας. Καὶ τούτῳ μὲν ὀδενὸς τῶν ἀμφὶ θηρίων ἀμφέρεις περὶ ἐγκράτειαν· ἁδὲ γὰρ ἐκεῖνα τοῖς κρείττοσιν ὑπιθυμεῖ πλησιάζειν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἡδονὰς καὶ τοὺς 989

F. 7. τούτῳ] Sic Venet. Xyl. Vulgo, τούτων: E. et Jannot. τοῦτο: Colleg. Nov. τοῦτον.
F. 8. διαφέρεις] Sic Venet. Xyl. verſ. Mez. Vulgo, διαφέρει.

ad ultionem et robur exſerendum. Qui enim non ſit abſurdum, quod, cum naturam incuſetis, quæ corporibus non adjecit ſtimulos, neque dentes ad ulciſcendum paratos, aut curvos ungues, ipſi arma animæ a natura data aufertis aut enervatis?

V. Ulysses. Papæ, Grylle, videre mihi egregius factus ſophiſta, qui etiam nunc ex ſuilla loquens cute tam ſtrenue de propoſito argumentaris. Sed cur non deinceps de temperantia diſſeruiſti?

Gryllus. Quia dicta exiſtimabam te prius reprehenſurum. Sed tu feſtinas ad auditionem de hac virtute, quia et pudiciſſimam habes uxorem, et ipſe videris documentum edidiſſe temperantiæ, Circes concubitu ſpreto. Atque profecto nihil hac in re antecellis animalibus brutis. Nam hæc quoque voluptates et amores captant a ſui generis

Digitized by Google

ἐραστὰς πρὸς τὰ ὁμόφυλα ποιεῖται. Οὐ θαυμαστὸν μὴν οὖν ἐστιν, εἰ καθάπερ ὁ Μενδήσιος ὁ Αἰγύπτῳ τράγος λέγεται πολλαῖς καὶ καλαῖς συνειργνύμενος γυναιξὶν, οὐκ ἂν μίγνυσθαι προθυμοῖτο, ἀλλὰ πρὸς τὰς αἶγας ἐπλόντα μᾶλλον, ὅπου σὺ χαίρων ἀφροδισίοις συνήσεσιν, ὃ θέλεις ἄνθρωπος ὢν θεᾷ συγκαθεύδειν. Τῷ δὲ Πηνελόπης σωφροσύνῃ μυρίαι κορῶναι κρώζουσαι γέλωτα δήσουσι καὶ καταφρονήσουσιν, ὧν ἑκάστης ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἄρρην, οὐκ ὀλίγον χρόνον, ἀλλὰ σύνεσι χρεύει γενεὰς ἀνθρώπων· ὥστε σοι τὴν καλὴν Πηνελόπην σύνεσις ἀπο-
B λείπεσθαι τῆς σωφρονεῖν ἧς βούλει κορώνης.

ς'. Ἀλλὰ ἐπεί σε μὴ λέληθα σοφιστὴς ὤν, φέρε ζητήσωμεν τάξει τινὶ τὸν λόγον, τὸ μὲν σωφροσύνης ὅρον θέμενοι, τὸ γένος δὲ τὰς ἐπιθυμίας διελόμενοι. Ἡ μὲν οὖν σωφροσύνη βεβαίωσίς τις ἐστὶν ἐπιθυμιῶν καὶ

A. 2. θαυμαστὸν μὲν οὖν] μὲν forte delendum cum Harl. et Colleg. Nov.
A. 5. ἐπλόντα] Malim ἐπλοῦσθαι.
A. 9. ἐκάστης] Præstat ἑκάστη.
B. 1. τῇ σωφροσύνῃ] Malim, τῷ σωφροσύνῃ.

animalibus. Itaque admiratione dignum non est, si, quemadmodum Mendesius in Ægypto caper inclusus cum multis ac formosis mulieribus coïtu abhorret, et capras desiderat, ita tu venere consueta utens, homo cum sis, concumbere cum Dea noluisti. Ceterum Penelopes tuæ castitatem innumeræ cornices crocitantes ridiculam esse ostendent atque contemtui exponent, quarum uniuscujusque si moriatur mas, viduitatem non per exiguum tempus, sed per novem ætates hominum servant: ut, si libeat comparare, unaquævis cornix novies castitatem tuæ superet Penelopes.

VI. Sed quando observavisti me esse sophistam, agedum dispositione quadam utar orationis, expositaque temperantiæ definitione, concupiscentiarum genera persequar dividendo. Est ergo temperantia contractio quædam cupiditatum, et ordo, perimens

Digitized by Google

τάξις, ἀναμῖξασα μὲν τὰς ἐπεισάκτους καὶ περιττὰς, χαίρῳ δὲ καὶ μετριότητι κοσμῆσα τὰς ἀναγκαίας. Τῆς δὲ ἐπιθυμίας ἐφορᾶς τὸν μυρίαν διαφοράν, καὶ τὴν πόσιν ἅμα τῷ φυσικῷ καὶ τὸ ἀναγκαῖον ἔχουσαν· αἱ δὲ τῶν ἀφροδισίων, ἃς ἀρχὰς ἡ φύσις ἐνέδωσεν, ἔστι δήπου καὶ μὴ λεγόμενον ἔχειν ἱκανῶς, ἀπαλλαγέντα· φυσικὴ μὲν οὖν, οὐκ ἀναγκαίας δὲ ἐκλήθησαν. Τὸ δὲ τὴν μήτε ἀναγκαίαν c μήτε φυσικὴν, ἀλλ' ἔξωθεν ὑπὸ δόξης κενῆς δὴ ἀστεμφαλίαν ἐπεχομένων γένος, ὑμῶν μὲν ὀλίγοι δεῖν τὰς φυσικὰς ἀπέκρυψεν ὑπὸ πλήθους ἁπάσας, ἔχει δὲ καθάπερ ξένων ὄχλος ἔπιπλους ἐν δήμῳ, καταβιαζόμενος τοὺς τὰς ἐγγενεῖς πολίτας. Τὰ δὲ θηρία παντάπασιν ἀβάτους καὶ ἀνεπιμίκτους ἔχοντα τοῖς ἐπεισάκτοις πάθεσι τὰς ψυχὰς, καὶ τοῖς βίοις πόρρω τῆς κενῆς δόξης, ὥσπερ θαλάττης, ἀπῳκισμένα, τῷ γλαφυρῶς καὶ περιττῶς διά-

B. 8. καὶ τὴν πόσιν] Supplendum, καὶ τὸν μὲν περὶ τὸν βρῶσιν καὶ τὴν πόσιν—ut fere Mez. et Reisk.

ſupervacaneas et adſcititias, tempeſtive autem et mediocriter cum decori ratione obſequens neceſſariis. Jam in appetitionibus nonne cernis ineſſe infinitum differentiarum numerum? Cibus ac potus et a natura deſideratur, et a neceſſitate flagitatur. Res venerea, quanquam ſuum habet a natura principium, tamen ſunt qui ea nullo cum incommodo careant: itaque naturalis hæc, non etiam neceſſaria vocatur. Sed eæ appetitiones, quæ neque a natura neque a neceſſitate oriuntur, ob imperitiam autem recti foris ex inani quadam opinione intro ſuperfuſæ ſunt, parum abeſt quin veſtras naturales obruerint cupiditates ſua multitudine univerſas: itaque ſe gerunt, ut turba peregrinorum convena vi urgens cives atque indigenam populum. At enim omnes beſtiæ animabus prædictæ iis quæ inacceſſæ ſint omnibus foris introductis affectionibus, et a vanis opinionibus tanquam a mari longe remotam vitam agant, elegantia et ſupervacaneo vitæ degendæ cultu vobis ſunt in-

Digitized by Google

γων ἀπολείπεσθαι· τὸ δὲ σωφρονεῖν ἢ μᾶλλον εὐνομεῖσθαι
D ταῖς ἐπιθυμίαις, ὅτε πολλαῖς συνοικήσαις, οὔτε ἀλλοτρίαις, σφόδρα διαφυλάττεται. Ἐμὲ γοῦν ποτε ἢ αὐτὸν, οὐχ ἧττον ἢ σὲ νῦν, ἐξέπληττε μὲ χρυσὸς, ὡς κτημάτων ἄλλων ἁπάντων τιμιώτατον· ἦρει δὲ ἄργυρος ἢ ἐλέφας· ὁ δὲ πλεῖστα τούτων κεκτημένος, ἐδόκει μακάριός τις εἶ) ἢ θεοφιλὴς ἀνὴρ, εἴτε Φρὺξ εἴτε Κὰρ ἦν, ἢ Δόλωνος ἀγεννέστερος ἢ ἢ Πριάμου βαρυποτμότερος· ἐνταῦθα ἀνηρτημένος ἀεὶ ταῖς ἐπιθυμίαις, οὔτε χάριν οὔτε ἡδονὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων πραγμάτων ἀφθόνων ὄντων ἢ ἱκανῶν ἐκαρπούμην τὸ ἐμαυτοῦ βίον, ὡς τῶν μεγίστων ἀδεὴς ἢ ἄμοιρος
E ἀγαθῶν ἀπολελειμμένος. Τοιγαροῦν ὡς σε μέμνημαι ἐν Κρήτῃ θεασάμενος ἀμπεχόνῃ κεκοσμημένον πανηγυρικῶς, οὐ τὸ φρόνησιν ἐζήλωσα, οὐδὲ τὸ ἀρετήν· ἀλλὰ τὸν χιτῶνος εἰργασμένου θαυμαστῶς τὸ λεπτότητα, καὶ τῆς χλαμύδος ὕφος

D. 10. τὸν ἐμαυτοῦ βίον] Forte excidit μεμφόμενος, vel simile.
E. 1. ὡς σε] Legendum cum Mss. Τοιγαροῦν σε, ὡς μέμνημαι, ἐν Κρήτῃ θεασάμενος.
E. 4. τὸν λεπτότητα] Hoc E. habet, et requirit constructio. Vulgatum εἰς λεπτότητα per se bonum, non hoc loco.

feriores: temperantiam præclare tuentur, appetitioneſque rectis legibus regunt, quæ iis adſunt neque multæ neque alienæ. Me quidem ipſum, non minus quam nunc te, aurum perculit, ut cui nulla res digne poſſet comparari, ad ſe trahebant me ebur et argentum: qui horum poſſideret plurimum, mihi felix et Diis charus videbatur homo, ſive Phryx eſſet, ſive Car, et vel Dolone ignavior, vel Priamo calamitoſior: huc ego ſemper meis accommodatis cupiditatibus nullam neque gratiam neque voluptatem aliis ex bonis vitæ percepi, cum quidem eſſent abunde, quod me maximorum indigum et exſortem bonorum eſſe arbitrarer. Itaque memoria recolo me, quo tempore te in Creta vidi amictum veſte ad ſolennem facta oſtentationem, non admiratum fuiſſe prudentiam aut virtutem tuam, ſed amiculi textum tenuitatis eximiæ, et coruſcationem in læna coloris

Digitized by Google

τάξις, ἀναμεῖξα μὲν τὰς ἐπεισάκτους καὶ περιττὰς, χαίρῳ δὲ τῇ μετριότητι κοσμοῦσα τὰς ἀναγκαίας. Τῆς δὲ ἐπιθυμίας ἐφορᾷς τὸν μυρίαν διαφοράν, καὶ τὴν πόσιν ἅμα τῷ φυσικῷ καὶ τὸ ἀναγκαῖον ἔχουσαν· αἱ δὲ τῶν ἀφροδισίων, αἷς ἀρχὰς ἡ φύσις ἐνδίδωσιν, ἔστι δήπου καὶ μὴ λεῴμενον ἔχειν ἱκανῶς, ἀπαλλαγέντα· φυσικὴ μὲν οὖν, οὐκ ἀναγκαία δὲ ἐκλήθησαν. Τὸ δὲ τὴν μήτε ἀναγκαίαν μήτε φυσικῶν, ἀλλ' ἔξωθεν ὑπὸ δόξης κενῆς δι' ἀπειροκαλίαν ἐπεισελθόν γένος, ὑμῶν μὲν ὀλίγοις δεῖν τὰς φυσικὰς ἀπέκρυψεν ὑπὸ πλήθους ἁπάσας, ἔχει δὲ καθάπερ ξένων ὄχλος ἔπιλυς τὸ δήμῳ, καταβιαζόμενος τοὺς ἐγγενεῖς πολίτας. Τὰ δὲ θηρία παντάπασιν ἀβάτους καὶ ἀνεπιμίκτους ἔχοντα τοῖς ἐπεισάκτοις πάθεσι τὰς ψυχὰς, καὶ τοῖς βίοις πόρρω τῆς κενῆς δόξης, ὥσπερ θαλάττης, ἀπῳκισμένα, τῷ γλαφυρῶς καὶ περιττῶς διά-

B. 8. καὶ τὴν πόσιν] Supplendum, καὶ τὸν μὲν περὶ τὴν βρῶσιν καὶ τὴν πόσιν—ut fere Mez. et Reisk.

ſupervacaneas et adſcititias, tempeſtive autem et mediocriter cum decori ratione obſequens neceſſariis. Jam in appetitionibus nonne cernis ineſſe infinitum differentiarum numerum? Cibus ac potus et a natura deſideratur, et a neceſſitate flagitatur. Res venerea, quanquam ſuum habet a natura principium, tamen ſunt qui ea nullo cum incommodo careant: itaque naturalis hæc, non etiam neceſſaria vocatur. Sed eæ appetitiones, quæ neque a natura neque a neceſſitate oriuntur, ob imperitiam autem recti foris ex inani quadam opinione intro ſuperfuſæ ſunt, parum abeſt quin veſtras naturales obruerint cupiditates ſua multitudine univerſas: itaque fe gerunt, ut turba peregrinorum convena vi urgens cives atque indigenam populum. At enim omnes beſtiæ animabus prædítæ iis quæ inacceſſæ ſint omnibus foris introductis affectionibus, et a vanis opinionibus tanquam a mari longe remotam vitam agant, elegantia et ſupervacaneo vitæ degendæ cultu vobis ſunt in-

Digitized by Google

γειν ἀπολείπεται· τὸ δὲ σωφρονεῖν ἢ μᾶλλον εὐνομεῖσθαι
D ταῖς ὀπθυμίαις, ὅτε πολλαῖς συνοικίσαις, οὔτε ἀλλοτρίαις, σφόδρα διαφυλάττεται. Ἐμὲ γοῦν ποτε ἢ αὐτὸν, οὐχ ἧττον ἢ σε νῦν, ἐξέπληττε μὲν χρυσὸς, ὡς κτημάτων ἄλλων οὐδενὶ παραβλητόν· ἦρει δὲ ἄργυρος ἢ ἐλέφας· ὁ δὲ πλεῖστα τούτων κεκτημένος, ἐδόκει μακάριός τις εἶ ἢ θεοφιλὴς ἀνὴρ, εἴτε Φρὺξ εἴτε Κὰρ ἦν, ἢ Δόλωνος ἀγενέστερος ἢ ἢ Πριάμου βαρυποτμότερος· ἐνταῦθα ἀνηρτημένος ἀεὶ ταῖς ἐπιθυμίαις, ὅτε χάριν ὅτε ἡδονὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων πραγμάτων ἀφθόνων ὄντων ἢ ἱκανῶν ἐκαρπούμην τὸν ἐμαυτοῦ βίον, ὡς τῶν μεγίστων εὐδαὶς ἢ ἄμοιρος
E ἀγαθῶν ἀπολελειμμένος. Τοιγαροῦν ὡς σε μέμνημαι ἐν Κρήτῃ θεασάμενος ἀμπεχόνῃ κεκοσμημένον πανηγυρικῶς, ὃ μὲν τὸ φρόνησιν ἐζήλουν, οὐδὲ τὴν ἀρετὴν· ἀλλὰ τὸν χιτῶνος εἰργασμένου ἀκριβῶς τὴν λεπτότητα, καὶ τῆς χλαμύδος ὅσης

D. 10. τὸν ἐμαυτοῦ βίον] Forte excidit μεμφόμενος, vel simile.
E. 1. ὡς σε] Legendum cum Mss. Τοιγαροῦν σε, ὡς μέμνημαι, ἐν Κρήτῃ θεασάμενος.
E. 4. τὸν λεπτότητα] Hoc E. habet, et requirit constructio. Vulgatum εἰς λεπτότητα per se bonum, non hoc loco.

feriores: temperantiam præclare tuentur, appetitioneſque rectis legibus regunt, quæ iis adſunt neque multæ neque alienæ. Me quidem ipſum, non minus quam nunc te, aurum perculit, ut cui nulla res digne poſſet comparari, ad ſe trahebant me ebur et argentum: qui horum poſſideret plurimum, mihi felix et Diis charus videbatur homo, ſive Phryx eſſet, ſive Car, et vel Dolone ignavior, vel Priamo calamitoſior: huc ego ſemper meis accommodatis cupiditatibus nullam neque gratiam neque voluptatem aliis ex bonis vitæ percepi, cum quidem eſſent abunde, quod me maximorum indigum et exſortem bonorum eſſe arbitrarer. Itaque memoria recolo me, quo tempore te in Creta vidi amictum veſte ad ſolennem facta oſtentationem, non admiratum fuiſſe prudentiam aut virtutem tuam, ſed amiculi textum tenuitatis eximiæ, et coruſcationem in læna coloris

Digitized by Google

ἀλυργῆ τ' ὑλότητα, καὶ τὸ χάλλος ἀγαπῶν καὶ τιθηπώς, εἶχε δέ τι καὶ ἡ πόρπη χρυσοῦς ἔσα παίγνιον, οἶμαι, τορείας διηκριβωμένον, καὶ εἰπόμην γεγοητευμένος, ὥσπερ αἱ γυναῖκες. Ἀλλὰ νῦν ἀπηλλαγμένος ἐκείνων τῶν κενῶν δοξῶν καὶ κεκαθαρμένος, χρυσὸν μὲν καὶ ἄργυρον ὥσπερ τοὺς ἄλλους λίθους περιορῶν ὑποβαίνω, ταῖς δὲ σαῖς χλα- F
νίσι καὶ τάπησι μὴ δεῖν ἂν μὰ Δία ἥδιον ἢ βαθεῖ καὶ μαλθακῷ στιλῷ μεστὸς ὢν ἐγκαταλιθείην ἀναπαυόμενος. Τὰ δὲ τοιαῦτα τῶν ἐπεισάκτων ὀπιθυμιῶν ὀδεμία ταῖς ἡμετέραις ἐνοικίζεται ψυχαῖς· ἀλλὰ τὰ μὲν περιττὰ ταῖς ἀναγκαίαις ὁ βίος ἡμῶν ὀπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς δρεπτεται, ταῖς δὲ οὐκ ἀναγκαίαις ἀλλὰ φυσικῆς μόνον, ὅτε ἀτάκτως ὅτε ἀπλήστως ὁμιλοῦμεν.

ζ'. Καὶ ταύτας γε πρῶτον διέλθωμεν. Ἡ μὲν οὖν 990
περὶ τὰ εὐώδη καὶ κινούμενα ταῖς ἀποφοραῖς τῶν ὀσφρησιν οἰκείως ἡδονή, περὶ τὸ ὄφελος καὶ περίκα καὶ ἁπλῶν

F. 4. Τὰ δὲ τοιαῦτα] Legam cum Mez. Τῶν δὲ τοιούτων—.
A. 2. ὀσφρησιν—πρὸς] Ita E. Venet. Vulgo, ὀσφρησιν, οἰκείως ἡδονὴ πρὸς—.

purpurei, attonitumque fuisse ob pulchritudinem vestitus: sed et fibula aurea habebat, si recte memini, aliquid operis elegantis cælo parati subtilissime: denique mulieris in modum præstigiis captus te sectabar. Nunc inanibus istis opinionibus evacuatis, aurum et argentum sicut quosvis lapides contemno et super ea incedo, tuis autem lænis et tapetibus non per Jovem suavius indormiam, quam plenus cibi alto mollique cœno. Atque hujusmodi quidem foris adscitarum cupiditatum nulla in animo habitat nostro: sed major pars vitæ nostræ necessariis appetitionibus atque concupiscentiis temperatur: et voluptatibus non necessariis, sed naturalibus duntaxat, neque incomposite neque profuse indulgemus.

VII. Atque has quidem primo loco perpendamus. Voluptas ea, quam ex fragrantibus, et odore suo exhalante olfactum adficientibus perci-

Digitized by Google

ἔχειν, ἅμα χρείαν τινὰ συμβάλλεται τῇ ἀγνώσῃ τῆς τροφῆς. Ἡ μὲν γλῶττα τὸ γλυκέος ἢ δριμέος καὶ αὐστηρὸ γνώμων ὀξύ τε καὶ λέγεται, ὅταν τῷ γνωστικῷ προσμιγέντες οἱ χυμοὶ σύγχυσίν τινα λάβωσιν. Ἡ δὲ ὄσφρησις ἡμῶν περὶ τοὺς χυμῶν, γνώμων ὅσα ἡ δυνάμεως ἐκφεύγει, πολὺ τοῦ βασιλικῶν προγευστῶν σκεπτικώτερον διαισθανομένη, τὸ μὲν οἰκεῖον εἴσω πρίσει, τὸ δὲ ἀλλότριον ἀπελαύνει καὶ οὐκ ἐᾷ γεύειν, ἀδὲ λυπῆσαι τὴν
B γεῦσιν, ἀλλὰ διαβάλλει καὶ κατηγορεῖ τὴ φαυλότητα πρὶν ἢ βλαβῆναι· τἄλλα δὲ οὐκ ἐνοχλεῖ, καθάπερ ὑμῖν τὰ θυμιάματα καὶ κινάμωμα καὶ νάρδος καὶ φύλλα καὶ καλάμους Ἀραβικούς, μετὰ δεινῆς τινος καὶ δυσοπτοῦ φαρμακίδος τέχνης, ἣ μυρεψικὴν ὄνομα, συνάγειν εἰς ταυτὸ καὶ συμφοιτᾶν ἀναγκάζουσα, χρημάτων πολλῶν ἡδυπά-

A. 6. γνωστικῷ] Mex. γευστικῷ.
A. 9. σκεπτικώτερον] Sic B. Vulgo, σκεπτότερον.
B. 5. ὄσμια] Hoc certe revocare debui, et ſententia jubente, et auctoritate veterum librorum Ald. Baſ. Xyl. B. E. Harl Colleg. Nov. Mex. Vulgo, ἀνόμοια quod Steph. exhibuit ex Pol. Leonic Schott. Anon. Locus ceterum etiam corruptus, ita refingendus eſſe videtur—καθάπερ ὑμῖν—τέχνης, ἣ μυρεψικὴν ὄνομα, συνάγειν εἰς ταυτὸ καὶ συμφοιτᾶν ἀναγκάζουσι, χρημάτων πολλῶν—ἀνυμένους. Reddidimus in Latinis.

pimus, præterquam quod ſimplicem ſui præbet, eamque gratis, uſuram, ſimul etiam diſcernendo alimento conducit. Nam lingua et eſt et dicitur norma ſaporum, ut dulcis, acris, auſteri, reliquorum, quando ii confuſi offeruntur ſenſui. Olfactus autem noſter ante ſaporem deprehendens vim uniuſcujuſque alimenti, longeque accuratius quam regii ſolent præguſtatores ſenſu eam percipiens, id quod naturæ conveniens eſt admittit, alienum amolitur, neque guſtare id ſinit aut guſtatum offendere: ſed vitium rei olfactæ defert atque accuſat, antequam injuriam ea attulerit. De cetero autem moleſtus nobis non eſt odoratus ſicut vobis, cogentibus ſuffitus, cinnamoma, nardos, malobathra, calamos Arabicos, cum ſubtili quadam medicatrice arte, cui ſeplaſiariæ nomen eſt, commiſceri et coire,

Digitized by Google

θειαν ἄναυδρον καὶ κορασιώδη καὶ τοῖς ὠδὴν ὠδαμῶς χρήσιμον ὠνεμένους. Ἀλλὰ καίτοι ὅσα τοιαύτη διέφθαρκεν οὐ μόνον πάσας γυναῖκας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνδρῶν τοὺς πλείστους, ὡς μηδὲ ταῖς αὑτῶν ἐθέλειν συγγίνεσθαι γυναιξίν, εἰ μὴ μύρων ὑμῖν ὀδωδυῖαι καὶ διαπασμάτων εἰς ταυτὸ φοιτῷεν. Ἀλλὰ κάπρους τε σύες, καὶ τρά- C γους αἶγες, καὶ τἄλλα θήλεα τοὺς συνόμους αὑτῶν ταῖς ἰδίαις ὀσμαῖς ἐπάγεται, δέους τε καθαρᾶς καὶ λειμώνων ὀδωδότα καὶ χλόης, συμφέρεται τοῖς τὰς γάμους ὑπὸ κοινῆς φιλοφροσύνης, ὑχὶ θρυπτόμεναι μὴν αἱ θήλειαι, καὶ τοῖς ὀμνύουσι τὴν ἐπιθυμίας ἀπάτας καὶ γοητείας καὶ ἀρνήσεις, οἱ δὲ ἄρρενες ὑπὸ οἴστρου καὶ μαργότητος ὠνούμενοι μισθοῦ καὶ πόνου καὶ λατρείας τὸ τῆς γενέσεως ἔργον, ἄδολον δὲ καὶ σὺ χαμρῶ καὶ ἄμισθον ἀφροδίτην μετιόντες, ἣ καθ' ὥραν ἔτους, ὥσπερ φυτῶν βλάστην, ἐγείρουσα τῶν ζώων τὴν ἐπιθυμίαν εὐθὺς ἔσβεσεν, ὅτε τοῦ θήλεος τοσουτοῦ μὴ τὴν κύησιν, ὅτε πειρῶντος ἐπ D

magna pecunia parum virilem, ac potius puellas decentem, nullaque omnino utilitate comitatam delectationem redimentibus. Et vero is odoratus, quanquam hoc modo affectus, corrupit tamen non mulieres tantum omnes, sed et plerosque viros, ut ne cum suis quidem coire velint uxoribus, nisi unguenta eæ et odoratos pulveres redoleant. Atqui porcæ sues, et capros capræ, aliæque fœminæ sui generis mares proprio odore alliciunt, purumque rorem, prata, herbasque ubi redolent, communi amore ad miscendum corpora cientur. Non hic, ut inter homines, fœminæ simulatione recusationis ludunt, aut libidini fraudes, præstigias, denegationesque prætexunt: neque mares stimulo et luxuria agitati, mercede, labore atque obsequiis coitum redimunt: sed doli expertem ac sine mercede tempestivam sectamur venerem, quæ stato anni tempore cupiditatem animalium veluti germen aliquod excitans, illico restinguit, neque fœmella marem a conceptu admittente,

Digitized by Google

τῶ ἀῤῥένος. Οὕτω μικρὰν ἔχει καὶ ἀσθενῆ τιμὴν ἡδονὴ παρ' ἡμῖν, τὸ δὲ ὅλον ἡ φύσις. Ὅθεν οὔτε ἄῤῥενος πρὸς ἄῤῥεν, οὔτε θήλεος πρὸς θῆλυ μίξιν αἱ τῶν θηρίων ὀπιθυμίαι, μέχρι γε νῦν σύνοχασιν. Ὑμῶν δὲ πολλὰ τοιαῦτα τῶν σεμνῶν καὶ ἀγαθῶν· ἐῶ γὰρ τοὺς φόδενος ἀξίους· ὁ δὲ Ἀγαμέμνων τὴν Βοιωτίαν ἐπῆλθε κυνηγετῶν τὸν Ἄργυννον ὑποφεύγοντα, καὶ καταψευδόμενος τὴν θαλάσσης καὶ τῶν πνευμάτων, εἶτα καλὸν καλῶς ἑαυτὸν βαπτίζων εἰς τὴν Κωπαΐδα λίμνην, ὡς αὐτόθι κατασβέσων τὸν ἔρωτα, καὶ τῆς ὀπιθυμίας ἀπαλλαξόμενος· Ε ὁ δὲ Ἡρακλῆς ὁμοίως ἑταῖρον ἀγένειον ὀπιδιώκων, ἀπελείφθη τῶν ἀριστέων, καὶ προὔδωκε τὸν φόλον· ὁ δὲ τῇ θόλῳ τῶ Πτῴου Ἀπόλλωνος λαθών τις ὑμῶν ἐπέγραψεν, Ἀχιλλεὺς Καλός, ἤδη τῶ Ἀχιλλέως υἱὸν ἔχοντος· καὶ τὰ γράμματα συνθάνομαι σφαλῆναι. Ἀλεκτρυὼν δὲ

D. 4. αἱ—ἐπιθυμίαι] Prius eſt a Mez. poſterius ex Harl. Vulgo, εἶναι—ἐπιθυμία.

D. 8. Ἄργυννον] Ita recte ad hiſtoriæ auctoritatem edidit Steph. ex Pol. Leonic. Jannot. Schott. Anon. Nam priores editores Ald. Baſ. Xyl. et libri noſtri ſcripti B. E. Venet. Harl. Colleg. Nov. habent Ἀργαῖον.

neque aggrediente mare. Adeo exilem et imbecillum honorem apud nos voluptas obtinet, omnia naturæ deferuntur. Itaque in hunc uſque diem inter nos neque mas marem, neque fœminam fœmina amavit. Qualia multa memorabiles, et præclari viri apud vos commiſerunt: ut viles miſſos f ciam. Agamemnon quidem Bœotiam perluſtravit Argynnum venans ſubterfugientem, falſiſque mare et ventos onerans criminibus, tandem pulchre pulchrum ſeſe in lacum Copaïdem demerſit, ut ibi amorem exſtingueret, ac ſe cupiditate liberaret. Itidem Hercules imberbem ſectans amaſium, deſeruit fortiſſimos ſocios, claſſemque et inſtitutum prodidit. Et in tholo Apollinis Ptoi quidam veſtrum clam ſcripſit, *Achilles Pulcher*; cum jam Achilles filium haberet: audioque durare adhuc eam ſcripturam.

Digitized by Google

ἀλεκτρυόνος ὀπιβαίνων, θηλείας μὴ παρούσης, καταπίμπρασθαι ζωὸς, μάντεώς τινος ἢ τερατοσκόπου μέγα καὶ δεινὸν ἀποφαίνοντος εἶναι τὸ γινόμενον. Οὕτως καὶ παρ' αὐτῶν ὁμολόγηται τῶν ἀνθρώπων ὅτι μᾶλλον τοῖς θηρίοις σωφρονεῖν προσήκει, καὶ μὴ ταῖς διαβιάζεσθαι ταῖς ἡδοναῖς τὴν φύσιν. Τὰ δὲ ἐν ὑμῖν ἀκόλαστα καὶ τὸν F
νόμον ἔχοντα σύμμαχον ἡ φύσις ἐντὸς ὅρων καθείργυσιν, ἀλλ' ὥσπερ ἐκ ῥεύματος ἐκφερόμενα πολλαχῇ ταῖς ἐπιθυμίαις δεινὴν ὕβριν καὶ παραχὴν καὶ σύγχυσιν ἐν τοῖς ἀφροδισίοις ἀπεργάζεται τῆς φύσεως. Καὶ γὰρ αἰγῶν ἐπειράθησαν ἄνδρες καὶ ὑῶν καὶ ἵππων μιγνύμενοι, καὶ γυναῖκες ἄρρεσι θηρίοις ἐπεμάνησαν· ἐκ γὰρ τῶν τοιού- 991
των γάμων ὑμῖν Μινώταυροι καὶ Αἰγίπανες, ὡς ἐγῷμαι, καὶ Σφίγγες ἀναβλαστάνουσι, καὶ Κένταυροι. Καίτοι ἀφ' λιμὸν ποτε, ἀνθρώπου καὶ κύων ἔφαγεν ἐπ' ἀνάγκης, καὶ ὄρνις ἐπεγεύσατο· τροφὴς δὲ σωτηρίας ἁπάσης ποτὲ θηρίον ἐπεχείρησεν ἀνθρώπῳ χρήσασθαι. Θηρία

[1] F. 3. ἐκφερόμενα] Sic B. Mez. Vulgo, ἐκφερόμενον.

At gallus ſi gallum conſcendat abſente gallina, vivus comburitur aruſpice aliquo pronunciante grave atroxque id eſſe oſtentum. Ita ipſi homines hoc confeſſi ſunt, caſtitate a brutis ſe ſuperari, eaque naturæ vim non facere voluptatum percipiendarum cauſſa. Veſtras libidines natura, quanquam legis auxilio fulta, tamen intra ſuos non poteſt coërcere fines: quin eæ inſtar fluvii exundantes atrocem fœditatem, tumultum, confuſionemque naturæ gignunt in re venerea. Nam et capras, porcas, equas inierunt viri, et fœminæ inſano maſcularum beſtiarum amore exarſerunt. Ex hujuſmodi enim coïtibus vobis ſunt Minotauri, Ægipanes ſeu Sylvani, atque, ut mea fert ſententia, etiam Sphinges, et Centauri nati. Enimvero fame coactus canis aut avis aliquando cadavere humano veſcitur: ad coïtum nullus unquam eſt homo a beſtia ſolli-

Digitized by Google

δὲ ἄνθρωποι καὶ πρὸς ταῦτα καὶ πρὸς ἄλλα πολλὰ καθ' ἡδονὰς βιάζονται καὶ παρανομοῦσιν.

η'. Οὕτω δὲ φαῦλοι καὶ ἀκρατεῖς περὶ τὰς ἐμπιμπλάσας ἐπιθυμίας ὄντες, ἔτι μᾶλλον ἂν ταῖς ἀναγκαίαις ἐλέγχοιτο πολὺ τῷ σωφρονεῖν ἀπολειπόμενοι τῶν θηρίων. Αὗται δὲ εἰσιν αἱ περὶ βρῶσιν καὶ πόσιν· ὧν ἡμεῖς μὲν τὸ
B ἡδὺ μετὰ χρείας τινὸς ἀεὶ λαμβάνομεν· ὑμεῖς δὲ τὴν ἡδονὴν μᾶλλον ἢ τὸ κατὰ φύσιν ἐν τροφῆς διώκοντες, ὑπὸ πολλῶν καὶ μακρῶν κολάζεσθε νοσημάτων, ἄπορα ἀκεσμάτων καὶ πλησμονῆς τοῖς σώμασιν, παντοδαπῶν πνευμάτων καὶ δυσκαθάρτων ὑμᾶς ἐμπίπλησι. Πρῶτον μὲν γὰρ ἑκάστῳ γένει ζώου μία τροφὴ σύμφυλός ἐστι, τοῖς μὲν πόα, τοῖς δὲ ῥίζα τις ἢ καρπός· ὅσα δὲ σαρκοφαγεῖ, πρὸς οὐδὲν ἄλλο τρέπεται βορᾶς εἶδος, οὐδὲ ἀφαιρεῖται τὰ ἀλλοτρίαν τὴν τροφήν· ἀλλὰ ἔφη νέμεσθαι καὶ λέων ἔλαφον, καὶ λύκος πρόβατον, ἢ πέφυκεν. Ὁ δὲ

B. 4. ἀπαντλήματα] Immo, ἐπαντλήματα.

citatus. Beſtias vero cum ad hanc, tum ad alias voluptates vos vi trahitis ac contra jus uſurpatis.

VIII. Porro homines ita vitioſi et incontinentes cum ſint in dicto cupiditatis genere; tamen evinci poteſt, multo etiam brutis intemperantiores eos eſſe, quod attinet ad appetitus neceſſarios, id eſt potum et cibum. Hic nos voluptatem ſemper cum aliqua utilitate captamus. Vos, qui voluptatem potius, quam naturæ conveniens alimentum perſequimini, multis ac diuturnis multamini morbis, qui tanquam uno aliquo e fonte hauſti abundantia, corpus omnis generis flatibus expurgatu difficilibus replent. Primum enim unicuilibet animalis generi ſuum eſt quoddam cognatum naturæ alimentum: aliis herba, aliis radix, aut fructus: et quæ carne veſcuntur, nullum alium fructum ea appetunt, neque infirmioribus alimentum eripiunt: ſed et cervum paſci ſinit leo, et lupus ovem, quan-

Digitized by Google

ἄνθρωπος ἅπτεται πάντα ταῖς ἡδοναῖς ὑπὸ λαιμαργίας C
ἐξαγόμενος, ἢ περιφόμενος πάντων ἢ ἀπογευόμενος, ὡς
αὐδέπω τὸ συμφορον καὶ οἰκεῖον ἐγνωκώς, μόνος γίγνε-
ται ὧν ἔστιν παμφαγον. Καὶ σαρξὶ χρῆται ὡμῇ, ὑπ'
ἀδημονίας ἀπορίας δ' ἀμηχανίας, ᾗ πάρεστιν ἀεὶ καθ'
ἅπαν ἄλλοις ἐπ' ἄλλοις ἀπὸ φυτῶν καὶ σπερμάτων τυ-
γχάνοντι καὶ λαμβάνοντι καὶ θρεπομένῳ, μὴ κάμνειν ἀφ'
πλήθους· ἀλλ' ὑπὸ τρυφῆς ἢ πόρου τῶν ἀναγκαίων, βρώ-
σεως ἀνεπιτηδείως καὶ οὐ καθαρᾶς σφαγῆς ζώων μετερ-
χόμενος, πολὺ τῶν ἀγριωτάτων θηρίων ὠμότερον. Αἷμα
μὲν γὰρ ἢ φόνος καὶ σάρκες ἰκτίνῳ καὶ λύκῳ ἢ δράκοντι
σιτίον οἰκεῖον, ἀνθρώπῳ δὲ ὄψον δοκεῖ. Ἔπειτα σαντὶ D
γένει χρώμενος, ἐχ, ὡς τὰ θηρία, τῶν πλείστων ἀπέχε-
ται, ὀλίγοις δὲ πολεμεῖ, ἀφ' ὧν ἡ τροφῆς ἀναγκαίων· ἀλλ'
ἔστί τι πλῆον, ἔστε νηστον, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἔστε χερσαῖον

C. 4. παμφαγον] Sic noſtri B. E. Harl. Venet. Ald. Baſ. Xyl. Vulgo, σαμφάγαν.

C. 10. ὠμότερον] Forte, ὠμότερος ἀναπίφανται cum Reiſk. aut hoc enim aut ſimile verbum requiritur : ὠμότερος habet etiam Harl.

tum natura ſtatuit. Homo autem gulæ ſtudio ad omnia ſe ferens, omnia tentans, omnia guſtans, ut ſui et naturæ ipſius convenientis ignarus etiamnum nutrimenti, ſolus inter omnia animalia omnibus veſcitur. Primum utitur carnibus, nulla cogente inopia, nulla penuria; cum liceat ei quovis tempore alios e ſeminibus et plantis decerpere cibos, multitudine nunquam defectura: ſed luxuria, et ſatietate neceſſariorum, alienas et pollutas cædibus animalium eſcas ſectatur, immanitate etiam ſæviſſimas vincens feras. Sanguis enim et cædes et carnes milvo, lupo, draconi conveniens ſunt cibus, homini autem obſonium. Deinde cum omnibus utatur generibus, non ſicut beſtiæ a pleriſque formis abſtinet homo, paucis ob neceſſitatem nutrimenti infeſtus eſt: ſed neque avis ulla, neque in aquis degens, aut in terra

Digitized by Google